

Kristiánova legenda 📜

Kristiánova legenda, celým názvem Život a umučení svatého Václava a jeho babičky svaté Ludmily, byla sepsána latinsky. Sporná je doba vzniku i autor samotný, zřejmě však vznikla koncem 10. století. Cílem díla byla znovu obhajoba staroslověnské bohoslužby

vyobrazení umučení sv. Ludmily

zřícenina hradu Tetín, kde byla sv. Ludmila zavražděna

úvod legendy, kde se seznamujeme se sv. Ludmilou:

Bořivoj měl též manželku jménem Ludmila, dceru Slavibora, knížete ze země slovanské, jež za starodávna slula Pšov, nyní od dnešních lidí podle hradu nedávno vystavěného Mělnickem sluje. Tato, jakož rovna mu byla v bludu pohanském, obětujíc modlám, tak i v náboženství křesťanském ho napodobila, ba předčila svého muže v ctnostech a stala se vpravdě služebnicí Kristovou. Dala pak tomuto knížeti tři syny a tolikéž dcer, a jak mu byl blažený Metoděj ústy prorockými předpověděl, co den moci nabýval se vším lidem svým a říše jeho vzrůstala. A dokonav běh času svého, pln dnů a dobroty na věčnost se odebral, naplniv života svého třicet pět let. Po něm ujal se vlády prvorozený syn jeho Spytihněv, všemi ctnostmi a přímo pověstí svatosti neobyčejně se skvějící. Byl následovníkem otcovým, zakládal chrámy Boží, shromažďoval kněze a kleriky a dokonalý byl ve víře Kristově. Dokonav čtyřicet let svého života, opustil tento svět a vznesl se k hvězdám. Po smrti ujal se otěží vlády bratr jeho Vratislav, jenž podal manželku jménem Drahomíř ze země Slovanů pohanských, řečené Stodor, ženu, kterouž přirovnati jest k oné Jezabeli jež v zlobě své utracovala proroky, nebo k Evě, manželce prvního člověka, která Kaina i Abela porodila. Povila Drahomíř témuž knížeti dva syny, jednoho jménem Václav, druhého Boleslav. Ale o tom až na svém místě.

*vědecká rekonstrukce tváře sv. Ludmily
v roce 2021 na základě její lebky*

*tradiční vyobrazení
sv. Ludmily*

*socha sv. Ludmily
na Václavském náměstí*

smrt sv. Ludmily popsaná v legendě:

Na večer pak jmenovaní již usurpátoři vtrhli do jejího domu, vyrazili veřeje, ostatní druhy, ozbrojené kopími tu štíty, postavili venku tu jen hlavní vrahové Tunna a Gommon - s několika málo jinými, - vyrazili dveře, s divokým povykem se vříteli do komnaty, v muž odpočívala služebnice Boží. Blažená Ludmila pokorným hlasem jim dí: Jaká to náhlá zběsilost vámi lomcuje? Nestydíte se tu ani si nevzpomínáte, kterak jsem já vás jako svoje syny pěstovala a zlatem tu stříbrem tu skvostným šatem obdarovávala? Ale máte-li proti mně nějakou křivdu, které bych se byla dopustila, povězte, prosím. Leč ti zuřivci, neoblomnější než kámen, nepopřávající jí sluchu tu neostýchající se své ruce na ni vložiti, z lůžka ji vytáhli tu na zem hodili. I řekla jim: Maličko mne nechte pomodliti se. Když jí to dovolili, rozepjala ruce tu modlila se k Pánu. Poté pravila: Přišli-li jste mne zahubit, prosím, abyste mi sťali hlavu mečem. Podle vzoru mučedníků toužila totiž prolitím krve vydati svědectví Kristu tu žádala si s nimi navždy přijmouti palmu mučednickou, kterouž také že si zasloužila, nepochybujeme, poněvadž podle svědectví Písma svatého: Spravedlivý jakoukoli smrtí byl by zastížen, duše jeho v občerstvení bude (Kn. Moudr. 4, 7). Ukrutní tedy kati nedbajíce jejích proseb tu slov, provaz na hrdlo ji hodili, zardoušením ji zbavili života pozemského, aby na věky živa byla s tím, kterého vždycky byla milovala, s Ježíšem Kristem Pánem naším.